

2026-06-02

Yttrande över granskning av visselblåsarfunktionen.doc

Regionstyrelsen lämnar följande yttrande över revisorernas granskning.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att säkerställa:

Att regionen har ändamålsenliga arbetssätt och metoder, inklusive systemstöd, för att säkerställa en rättssäker och transparent handläggning av visselblåsaranmälningar.

Handläggningen av inkomna rapporter till visselblåsarfunktionen utförs i enlighet med fastställda styrdokument. Regionens arbetssätt och metoder är föremål för fortlöpande utveckling för att säkerställa en korrekt och ändamålsenlig hantering av inkomna rapporter. Funktionen omfattas av relativt ny lagstiftning vilket medför att regionen inkl. visselblåsarfunktionen behöver tränas på detta område. Det är således ett kontinuerligt kvalitetsförbättringsarbete som nu resulterat i revidering av riktlinje samt framtagande av checklista och frågebatteri för utredningsprocess av visselblåsarrapporter.

Att interna styrdokument för visselblåsarfunktionen är aktuella och uppdaterade

De interna styrdokumenterna ses över såtillvida att två tidigare styrdokument ska arkiveras och ersättas med en ny och reviderad riktlinje.

Att interna styrdokument för visselblåsarfunktionen följs

Regionen instämmer i att fastställda interna styrdokument ska följas.

Att det finns rutiner så att sekretesskydd upprätthålls i ärendehandläggning

Regionen har inte för avsikt att utfärda specifika rutiner för sekretessskyddets upprätthållande i ärendehandläggning för visselblåsarfunktionen eftersom sekretessskyddet generellt inte gäller vid intern handläggning. De regler som gäller avseende offentlighet och sekretess medför att inga allmänna handlingar ska lämnas ut innan sekretessprövning och menbedömning genomförts. Däremot framgår det i den reviderade riktlinjen att integritetsskyddet för den rapporterade personen ska beaktas så långt möjligt genom att endast de som behöver ta del av uppgifter för att kunna utreda rapporten får ta del av nödvändiga uppgifter.

Att det finns rutin att alltid utvärdera och dokumentera granskningsgruppens oberoende i förhållande till övriga regionen

Regionen har inte för avsikt att utfärda specifik rutin för jävskontroll för granskningsgruppen. De kommunalrättsliga reglerna om jäv gäller i all ärendehantering på myndigheten och har ingen specifik tillämpning för visselblåsarfunktionen. Således gäller att varje tjänsteperson inom myndigheten är enskilt ansvarig för att klargöra sina egna jävsförhållanden och anmäla jäv när så föreligger.

Vad sedan gäller visselblåsarfunktionens grad av oberoende har funktionen utformats i enlighet med lagstiftarens intentioner såsom framgår av följande förarbetsuttalande till visselblåsarlagen (prop. 2020/21:193, s. 149):

”Det ligger i sakens natur att en behörig person inte kan vara helt opartisk eller oberoende i förhållande till verksamhetsutövaren. Den som enligt direktivet ska utses som behörig ska antingen finnas inom verksamhetsutövarens verksamhet, t.ex. en anställd, eller vara någon som anlitas av verksamhetsutövaren. Därmed kommer personen att stå i en form av beroendeförhållande till verksamhetsutövaren.

Enligt regeringens uppfattning är det dock nödvändigt att den som utses som behörig har ett visst mandat att agera utan verksamhetsutövarens godkännande. Det gäller framför allt mandat att inleda och avsluta utredningar. Mandatet bör även innefatta frihet att formulera

slutsatser från uppföljningen av rapporter utan att verksamhetsutövaren godkänner slutsatserna.”

Regionen har utformat funktionen efter dessa premisser. Det vill säga funktionen avgör självständigt om en utredning behöver inledas på grund av en inkommen rapport. Funktionen vänder sig till lämplig nivå med mandat att agera, som inte berörs av rapportinnehållet, för att inhämta information. Funktionen drar självständigt slutsatser på basis av den inkomna informationen och avslutar utredningen när det bedöms att rapporten är färdigutredd.